

- **PREMIJER VLADE FBiH gosp. Nermin Nikšić**
- **VLADA FEDERACIJE BiH**
- **FEDERALNO MINISTARSTVO POLJOPRIVREDE, VODOPRIVREDE I ŠUMARSTVA**
N/r MINISTAR gosp. Kemal Hrnjić

Predmet: Zahtjev za hitnu primjenu člana 137. Zakona o električnoj energiji u FBiH i pokretanje inicijative za izmjene i dopune navedenog Zakona

Poštovani,

Upravni i Nadzorni odbor Udruženja/Udruge preduzeća/poduzeća komunalne privrede/gospodarstva u Federaciji Bosne i Hercegovine (UPKP u FBiH) su na hitnoj sjednici, održanoj dana 08.11.2023. godine, razmatrali problematiku vezanu za ponude JP Elektroprivreda BiH za isporuku električne energije u 2024. godini u kojima su ponuđene cijene u većini javnih komunalnih preduzeća uvećane za 70% u odnosu na trenutno važeće.

Kao što Vam je poznato gotovo sva javna komunalna preduzeća u FBiH posluju u vrlo teškim uslovima, jer je gotovo u pravilu da su odobrene cijene komunalnih usluga znatno ispod ekonomske cijene i u većini slučajeva ne pokrivaju troškove poslovanja preduzeća. Za posljedicu imamo da sva javna komunalna preduzeća u FBiH ne mogu da obezbijede prostu reprodukciju, što dovodi do zastarijevanja opreme, nelikvidnosti, odliva stručnog i visoko obrazovanog kadra, a broj komunalnih preduzeća koja su pred blokadom računa i stečajem je sve veći.

Dodatni teret za poslovanje javnih komunalnih preduzeća u FBiH predstavlja i najavljeno poskupljenje električne energije za cca 70%, jer troškovi električne energije imaju veliko učešće u strukturi troškova njihovog poslovanja.

Pružanje komunalnih usluga predstavlja djelatnost od javnog interesa u cilju zadovoljavanja općih potreba društva i one su nezamjenjiv uslov života i rada stanovništva, preduzeća, obrtnika, te državnih i drugih institucija, a što je regulisano zakonima o komunalnim djelatnostima u svim kantonima i općinama u FBiH. Ukoliko javna komunalna preduzeća budu prinuđena da prihvate ponuđene cijene električne energije od strane JP Elektroprivreda BiH, neće imati drugog izbora osim da svojim osnivačima podnesu zahtjeve za povećanja cijena komunalnih usluga, što bi u konačnici bilo i dodatno opterećenje privrede i stanovništva.

U slučaju neodobravanja cijena od strane osnivača, što je u dosadašnjoj praksi bio čest slučaj bez adekvatne argumentacije, javna komunalna preduzeća bi došla u još teži položaj koji bi onemogućio njihovo normalno poslovanje, čak i stečaj za mnoga od njih. Ovi trendovi imali bi ogroman uticaj na pouzdanost, obim i kvalitet komunalnih usluga.

Zakonom o električnoj energiji FBiH („Službene novine Federacije BiH“ broj: 60/23) u kategoriji „krajnji kupac od posebnog društvenog značaja“ nisu obuhvaćena ova preduzeća i pored javnog značaja koji im je dat u skladu sa zakonskim propisima. Na ovaj način smo „gurnuti“ na tržište, pri tome zanemarujući da se radi o značajnim i velikim klijentima Elektroprivrede BiH.

Mi, kao vjerovatno i neki drugi veliki potrošači koji se električnom energijom snabdijevaju od strane JP Elektroprivreda BiH, smo dovedeni u krajnje diskriminatoran položaj u odnosu na potrošače koji se električnom energijom snabdijevaju od strane JP Elektroprivreda HZ HB koja već duže vrijeme ni približno nije povećala cijene ovog energenta, a većinski vlasnik i jednog i drugog javnog preduzeća za snabdijevanje električnom energijom je Federacija BiH. Ove dvije elektroprivrede su izvršile „razgraničenje“ tržišta FBiH i ne žele da isporučuju električnu energiju izvan svog obuhvata, što ima elemente monopolskog ponašanja istih.

Ovom prilikom moramo navesti apsurdan primjer ovakvog diskriminatornog odnosa - preduzeće JP „Vodovod“ d.o.o. Mostar koje je podijeljeno u dva organizaciona dijela, a koje snabdijevaju ova dva javna preduzeća. Organizacionom dijelu koji se snabdijeva od strane JP Elektroprivreda HZ HB cijena električne energije je ostala ista, a drugoj organizacionoj jedinici je JP Elektroprivreda BiH dostavila ponudu sa enormno povećanom cijenom električne energije.

U skladu sa svim naprijed navedenim, na prijedlog članova Upravnog i Nadzornog odbora UPKP u FBiH, usvojen je zaključak da se Vladi Federacije BiH uputi zahtjev:

- 1. Da Vlada FBiH u skladu sa članom 137. Zakona o električnoj energiji u FBiH proglasi stanje ugrožene sigurnosti snabdijevanja usljed poremećaja u isporuci, uključujući ekstremni rast cijena i nedovoljnu ponudu električne energije ili nastupanja drugih vanrednih okolnosti koje ugrožavaju sigurnost snabdijevanja, te da shodno navedenom propiše način i uslove za formiranje i kontrolu cijena;**
- 2. Da Vlada FBiH pokrene inicijativu za izmjenu Zakona o električnoj energiji FBiH, ili donošenje nekog drugog akta u skladu sa Zakonom, kojim bi se javna komunalna preduzeća u FBiH tretirala kao posebna kategorija potrošača, u smislu utvrđivanja posebne tarife cijene električne energiju, jer svako povećanje cijena ovog energenta neminovno bi dovelo do povećanja cijena vode, grijanja i ostalih komunalnih usluga na teret građana ili kolapsa komunalnih djelatnosti, ako cijena ne bi bila odobrena;**
- 3. Da Vlada FBiH obezbijedi nediskriminatorne cijene električne energije za sva javna komunalna preduzeća u FBiH.**

Zbog kratkoće perioda važenja ponuda JP Elektroprivrede BiH molimo Vašu hitnu reakciju, jer u slučaju izostanka Vaše brze reakcije i neprihvatanja ponuda javnim komunalnim preduzećima prijeti prebacivanje u kategoriju rezervnog snabdjevanja i ogromno dodatno povećanje cijena električne energije.

S poštovanjem,

**UPRAVNI I NADZORNI ODBOR
UPKP u FBiH**

Broj: 253/23 i 257/23.

Sarajevo, 10.11.2023. i 14.11.2023. godine